

2. 16. VLASTNOSTI CIRKVI

Ciel': spoznať vlastnosti Cirkvi

"Hovor celej izraelskej pospolitosti a povedz im: Budte svätí, lebo ja, Pán, váš Boh, som svätý!" (Lv 19,2)

„Budte mi svätí, lebo ja, Pán, som svätý a ja som si vás oddelil od národov, aby ste boli moji!“ (Lv 20,26)

„Pán zástupov pripravil na tomto vrchu všetkým národom hostinu hojnú, hostinu s vínom, hojnosť vybranú, víno najjemnejšie. A zničí na tomto vrchu závoj, rozvinutý nad celým ľudstvom, a prikrývku, čo zakrýva všetky národy. Zničí smrť navždy a Pán, Jahve, zotrie slzu z každej tváre a hanbu svojho ľudu odstráni z celej zeme, lebo Pán hovoril.“ (Iz 25,6-8)

„Ako poslušné deti neprispôbujte sa takým žiadostiam, ako keď ste boli v nevedomosti, ale ako svätý je ten, ktorý vás povolal, budte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní.“ (1Pt 1,14-15)

„Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja. Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolaní v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých.“ (Ef 4,1-6)

„Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali. Ježiš pristúpil k nim a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chodte teda, učte všetky národy a krstíte ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ (Mt 28,16-20)

„Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“ (Mt 16,17-19)

„Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie v svätý chrám v Pánovi, - v ňom ste aj vy vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu.“ (Ef 2,20-22)

„Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci ich je mnoho, tak aj Kristus. Veď my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov. A keby noha povedala: „Nie som ruka, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu. A keby povedalo ucho: „Nie som oko, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu. Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? A keby bolo celé sluchom, kde by bol čuch? Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo? No takto je mnoho údov, ale iba jedno telo. A oko nemôže povedať ruke: „Nepotrebujem ňu!“ ani hlava nohám: „Nepotrebujem vás!“ Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné. A údy tela ktoré pokladáme za menej ušľachtilé, zaodievame s väčšou úctou a naše nečestné údy majú tým väčšiu česť, kým naše čestné nič také nepotrebujú. Boh telo vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu

česť; aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý. Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.“ (1Kor 12,14-27)

„Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny. Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie v svätý chrám v Pánovi, v ňom ste aj vy vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu.“ (Ef 2,19-22)

Iné pramene

„Cirkev kráča taká, aká je, bez toho, aby sa utiekala k estetickému chirurgii. Nebojí sa ukázať hriechy svojich členov, i keď sa ich niektorí občas usilujú skryť pred ohnivým svetlom obmývajúcего a očisťujúceho Božieho slova. A neprestáva denne s hanbou opakovať: „Zmiluj sa Bože nado mnou pre svoje milosrdenstvo... svoj hriech mám stále pred sebou“ (Ž 51,3-5) Pripomeňme si, však, že matku neopúšťame, keď je zranená, naopak, sprevádzame ju, aby mohla pozbierať všetku svoju silu a schopnosť začať vždy odznova. Pán Ježiš nikdy neopúšťa svoju Cirkev, jej ponúka silu a prostriedky na novú cestu“ (ChV 101-102)

Boží ľud má charakteristické vlastnosti, ktoré ho zreteľne odlišujú od všetkých náboženských, národnostných, politických alebo kultúrnych zoskupení v dejinách:

— Je to Boží ľud: Boh nepatrí ako vlastný nijakému národu. Ale získal si ľud z tých, čo kedysi ani ľuďom neboli: „vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ“.

— Príslušníkom tohto ľudu sa človek nestáva telesným narodením, ale „narodením zhora“, „z vody a z Ducha“, čiže vierou v Krista a krstom.

— Hlavou tohto ľudu je Ježiš Kristus (Pomazaný, Mesiáš): a pretože to isté pomazanie, Duch Svätý, sa vylieva z Hlavy na telo, je to „mesiášsky ľud“.

— „Jeho postavením je dôstojnosť a sloboda Božích detí, v ktorých srdci prebýva Duch Svätý ako v chráme“

— „Jeho zákonom je nové prikázanie milovať tak, ako nás miloval sám Kristus.“ Je to „nový“ zákon Ducha Svätého.

— Jeho poslaním je byť soľou zeme a svetlom sveta. „Pre celé ľudské pokolenie je najistejším zárodkom jednoty, nádeje a spásy.“

— Konečne jeho cieľom je Božie kráľovstvo, ktoré začal na zemi sám Boh „a ktoré sa má ďalej šíriť, až kým ho on sám nezavŕši na konci vekov. (KKC 782)

Podnety na prehĺbenie témy

- Jedna – má jedného Pána, vyznáva jednu vieru, rodí sa z jedného krstu, tvorí iba jedno telo oživované jedným Duchom a povolane k jednej nádeji, po splnení ktorej budú prekonané všetky rozdelenia. (KKC 866)
- celé telo tvorí jednotu. Ak sa deje niečo s jedným údom, vie o tom celé telo. Ak sa jedna časť začne správať autonómne a nespolupracuje s celkom, vzniká choroba – rakovina.
- Svätá – jej pôvodcom je presvätý Boh; Kristus, jej Ženích, seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil; oživuje ju Duch svätosti. Hoci sú v nej hriešnici, je bezhriešna, utvorená z hriešnikov. Jej svätosť žiari vo svätých. V Márii je už celkom svätá. (KKC 867)
- všetko, čo Boh stvoril na tele je dobré – ruka, jazyk, tvorivosť. No môžeme to použiť zle – úder, ohováranie, naplánovanie krádeže. Cirkev je svätá vo svojom zakladateľovi a v prostriedkoch k spásy. No je hriešna vo svojej ľudskej „zložke“.
- je to dokonalá spoločnosť a nie spoločnosť dokonalých
- je svätá, ale stále potrebuje očisťovanie
- svätý znamená byť oddelený, byť vyčlenený pre Boha. Ak patíš Bohu, už nemôžeš patriť svetu.

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- Katolícka – vzťahujúca sa na celok. Kristus ju povolal k tomu, aby vyznávala celú vieru, aby strážila a udeľovala všetky sviatosti a aby všetkým ohlasovala radostnú zvesť. (porov. KKC 868)
- Apoštolská – je postavená na trvalých základoch – „na dvanástich Baránkových apoštoloch“ je nezničiteľná; je neomylnne zachovávaná v pravde: Ježiš Kristus ju spravuje prostredníctvom Petra a ostatných apoštolov, ktorí sú prítomní vo svojich nástupcoch, t. j. v pápežovi a v kolégiu biskupov. (KKC 869)
- telo je poslané pracovať pre všetkých, ale čo je správne a nesprávne robiť, to si uvedomuje len ak je vo vzťahu s autoritou. Rodič vysvetlí dieťaťu čo má robiť a čo nie. Potom sa zas dieťa stáva autoritou pre niekoho iného.
- vysvetliť podstatu apoštolskej postupnosti
- čo cirkev nie je – ani politická inštitúcia, záujmový krúžok, hnutie, lobistická skupina, sociálna skupina

- prečo je Cirkev len jedna?
- ak je Cirkev jedna, prečo je potom rozdelená?
- ako vznikajú rozdelenia? Ako sa k nim postaviť, ako vnímať členov iných cirkví?
- odkiaľ vieš, ktorá cirkev má pravdu?
- nie je prejav namyslenosti tvrdiť, že v katolíckej Cirkvi je plnosť pravdy?
- sme elita, ktorá pozerá na druhých zhora?
- ako mať zdravé sebavedomie, že máme plnosť pravdy, ale pritom nepohrdat' ostatnými?
- ak je Cirkev svätá, prečo je potom toľko škandálov a problémov?
- kto je Svätý Otec a aká je jeho úloha?
- kto je naším biskupom a aká je jeho úloha?
- akí kňazi pôsobia v našej farnosti? Máš nejakého obľúbeného kňaza?
- čo dobré robí Cirkev vo svete? Poznáš nejaké jej diela?
- aké zasvätené osoby poznáš a aká je ich úloha?
- pomôcť birmovancom uvedomiť si, že aj oni sú členmi Cirkvi a aj podľa nich sa hodnotí Cirkev
- mediálny obraz Cirkvi (poukázať na falošnosť mediálneho obrazu Cirkvi)

Modlitba

Pane, náš Spasiteľ, urob svoju Cirkev čoraz jasnejším znamením jednoty ľudského pokolenia a účinnejším tajomstvom spásy pre všetky národy. Daj, aby sa kresťania stále pevnejšie spájali s Tebou, neviditeľnou hlavou Cirkvi. Amen.

Všemohúci Bože, milostivo ochraňuj svoju cirkev, aby navždy zostala s tvojim svätým ľudom, ktorého jednota má pôvod v jednote Otca, Syna a Ducha Svätého; pomáhaj jej, aby svetu zjavovala tajomstvo tvojej jednoty a svätosti a privádzala ľudí vždy k väčšej láske ku Tebe a sebe samým. Amen.

Všemohúci a večný Bože, Ty zjednocuješ rozdelených láskavo zhliadni na všetkých, ktorí viera v Tvojho Syna a keďže nás posvätil ten istý krst, nech nás spája aj pravá viera a vzájomná láska. Amen.

Pane Ježišu Kriste, vypočuj Sv. Otca, pápeža M., svojho námestníka, aby dosiahol všetko to, o čo prosí v tvojom mene od nebeského Otca. Lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Modlitba za Cirkev:

Pane, prosím Ta za cirkev. Je toľko cirkví, a predsa Ty vieš, Pane, že je len jedna jediná cirkev. Pošli nám lásku a milosrdenstvo; len tak v jeden deň všetky cirkvi budú môcť byť Jednou. Ty sám si povedal: „Ako ja a Otec sme jedno...“ tak, jedna, cirkev by mala byť! Zjednoť nás všetkých, Pane, v sile, radosti, láske. A daruj pokoj, nám a cirkvi. Amen. (zdroj www.modlitba.sk)

Aplikácia do života

- modlitba za svojho kňaza, za svätého otca, za biskupa, za Cirkev

Materiály k téme

KKC 811-870 <http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=1107>

Kompendium KKC 147-176

Youcat 129 – 145

3-minútový katechizmus - 4 základné znaky Cirkvi <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11091>

Scott a Kimberly Hahn, *Naša cesta do katolíckej Cirkvi*, Lúč 2011